

אור הנר

עזר: נדיה אטון

דבר העזר

"בנים אתם לה' אלוקיכם"

קראו להם "בנים סוררים", הם קראו להם "בנים משחיתים", אך מילת המפתח נותרה בעינה - הם אולי סוררים ומשחיתים, אבל הם עדיין ולתמיד בנים.

מתוך פסק ההלכה הנצחי של הרשב"א אנו למדים מסר מטלטל ועצום לחייו של כל אדם: אפילו האדם שנמצא במקום הרחוק ביותר, המנותק ביותר או המתוסכל ביותר, בשום פנים ואופן הקדוש ברוך הוא אינו שוכח אותו ואינו מתיאש ממנו. בין אם אדם זוכה לעבוד את השם באותו רגע ובין אם הוא חלילה שרוי בנפילה עמוקה, הוא עדיין בנו הישיר של מלך מלכי המלכים, ויש לו בכל רגע נתון דין וזכות של נסיך אמיתי. כמו שאב בשר ודם לעולם לא יפסיק להשגיח על ילדיו, לדאוג לצרכיהם, לכאוב את כאבם ולאהוב אותם מעומק הלב גם

בפרשתינו מובא הפסוק "בנים אתם לה' אלוקיכם" - בפסוק נפלא וחודר לב זה, טמון אחד היסודות העמוקים, המרכזיים והמנחמים ביותר בתורה כולה ובמחשבת ישראל לדורותיה. זהו פסוק שמגדיר מחדש את מערכת היחסים שבין האדם לבוראו, ומציב אותה על בסיס קבוע ויציב שאינו תלוי בשום תנאי חיצוני.

כדי להבין את עומק הדברים, עלינו לפנות אל הגמרא במסכת קידושין (דף לו, עמוד א), שם מובאת מחלוקת קוטבית ומפורסמת מאוד בין שני ענקי התנאים - רבי יהודה ורבי מאיר - בשאלה מהותית: באיזה אופן ובאילו נסיבות עם ישראל זוכה להיקרא בתואר הנעלה "בנים"?

לדעת רבי יהודה, התואר המלכותי הזה אינו מובן מאליה, אלא הוא תואר מותנה, רק בזמן שעם ישראל נוהגים מנהג בנים ועושים את רצונו של מקום, הם זכאים להיקרא בנים. אולם, חלילה, ברגע שהם חוטאים, מתרחקים או שאינם עושים רצונו של מקום, הם מאבדים את מעמדם הייחודי ויורדים לדרגה של עבדים בלבד.

לעומתו, רבי מאיר מציג עמדה נחרצת, נועזת ומרגשת: "בין כך ובין כך בנים אתם".

רבי מאיר קובע כלל ברזל רוחני - הקשר בין הקדוש ברוך הוא לעם ישראל אינו הסכם עבודה שניתן להפרה או לביטול, אלא הוא קשר עצמי, קשר מהותי של אב ובנו ששום חטא, שום מרחק ושום כשלון אינם מסוגלים למחוק.

כאשר אנו ניגשים לכללי פסיקת ההלכה המקובלים, ישנו כלל ידוע וקבוע שעובר כחוט השני בכל רחבי התלמוד: בכל מקום שבו רבי מאיר ורבי יהודה חולקים - הלכה כרבי יהודה. והנה, דווקא בנקודה הגורלית הזו, מגיע אחד מגדולי הראשונים, הרשב"א (רבי שלמה בן אברהם אבן אדרת), ובספר השאלות והתשובות שלו (חלק א', סימן קצ"ד) הוא מחולל מהפכה מחשבתית והלכתית מדהימה. בפסק דין מרעיש ויוצא דופן, קובע הרשב"א שבמחלוקת הספציפית הזו הכלל הרגיל לגמרי מתהפך, והלכה נפסקה באופן מוחלט דווקא כשיטת רבי מאיר.

הרשב"א מוכיח את פסיקתו מתוך דברי הנביאים עצמם. הוא מראה שאפילו בשעות החשוכות והקשות ביותר של עם ישראל, כאשר הם סטו מהדרך בצורה הקיצונית ביותר, הנביאים מעולם לא הפסיקו לקרוא להם "בנים". הם

יום ו' כ"ד מנחם אב תשפ"ו

כניסת שבת: 19:14

יציאת שבת: 20:04

רבינו תם: 20:55

הזמנים לפי אופק באר שבע

שבת מברכין

ימים חמישי שישי

ראש חודש אלול

פרשת דאה

בין הנוכחים היה גם יהודי אחד, שבמשך חודשים ארוכים במחנה איבד את כל אמונתו מרוב סבל. הוא עמד בצד, פניו היו חתומות ומלאות כעס וייאוש, והוא סירב בכל תוקף להתקרב או לקחת חלק במעמד. כשהגיעו בקריאת ההגדה למילים "שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו", פנה אליו אחד החסידים, הושיט לו חתיכה קטנה של מצה מורעבת ואמר לו: "אחי היקר, קח חתיכת מצה, תאכל, הרי הלילה כולנו בני חורין, כולנו נסיכים של הקדוש ברוך הוא". אותו יהודי הטיח בו בכאב ובזעם: "נסיכים? תסתכל עלינו! אנחנו לבושים בסמרטוטים, מורעבים, מושפלים, מוקפים בגדרות תיל ורצח. הגוף שלנו שבור, הנשמה שלנו מדממת. על איזה נסיכים ועל איזה בנים אתה מדבר? אלוהים שכח אותנו מזמן!"

החסיד לא נבהל. הוא הביט בעיניו של היהודי המיוסר, אחז בידו בחום ואמר לו: "אחי היקר, אתה מזכיר לי את המשל המפורסם שגילה לנו הבעל שם טוב הקדוש.

הבעל שם טוב שאל: מה קורה כאשר מלך בשר ודם שהבן שלו, הנסיך, נשבה ונמצא בתוך בית האסורים כשהוא מורעב, מושפל ומלוכלך? האם בגלל הבגדים הקרועים שלו הוא מפסיק להיות הבן של המלך? האם המלך שוכח אותו? להפך! הלב של המלך נמצא בתוך בית האסורים יחד עם הבן שלו, והוא משגיח עליו בכל שנייה ומחכה לרגע לפדות אותו. נכון, הגוף שלנו בשבי, ואנחנו נראים כמו עבדים. אבל דווקא כאן, בתוך התופת הזו, כשאתה מסרב להיכנע ברוחך, אתה מקיים את דברי הבעל שם טוב ומוכיח שאתה הבן של המלך. שום גדר ושום סבל לא ימחקו את הנסיכות שלך".

היהודי הביט במצה, הדמעות החלו לזלוג מעיניו והוא אכל את המצה בשתיקה. המשפט הזה - שהוא נסיך ושומרו של עולם מעולם לא עזב אותו אלא נמצא איתו יחד בצער - החזיר לו את החיות ואת הרצון לחיות, והוא שרד את המלחמה בזכות אותה ידיעה. זהו הכוח של "בנים אתם לה' אלוקיכם" - לא משנה היכן אנו נמצאים או מה עשינו, אנו תמיד הבנים שלו, וההשגחה והאהבה שלו מקיפות אותנו בכל רגע ורגע, עלינו לזכור מסר זה תמיד, בכל מקום ובכל זמן, שבת שלום ומבורך.

כשהם עושים טעויות קשות ואינם מקשיבים לו, כך בדיוק הקדוש ברוך הוא תמיד משגיח, מלווה, שומר ומחכה לנו באהבה אינסופית שאינה תלויה בשום דבר.

כדי להמחיש את העומק של הדין הזה, של נסיך שנותן נסיך גם במקומות האפלים ביותר, כדאי להכיר סיפור אמיתי ומטלטל שהתרחש בעיצומו של חג הפסח במחנה הריכוז ברגן-בלזן. באותם ימים נוראים, קבוצת חסידים בראשות הרבי מבולז'וב הצליחה בדרכים לא דרכים להבריח מעט קמח מצה ואפילו אפתה בסתר כמה מצות קטנות עבור ליל הסדר, תוך סיכון חיים מטורף ומיידי. כשהגיע הלילה, התקבצו מספר יהודים בצריף חשוך כדי לקיים את המצווה.

אי"ה מידע יום שלישי מתקיים שיעור תורה מפי הרב נדיה אטון

בבית הכנסת דינת מרים רחוב נחמן אביגד 2 באר שבע בשעה 20:15 בברכת ברוכים הבאים

דבר תורה לסעודה שניה

אור החיים הקדוש

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה"

האור החיים הקדוש שואל ג' שאלות:

א. למה אמר לשון ראייה על הדברים, הלא אי אפשר לראות דיבור. ב. לשם מה הוסיף את התיבה אנכי. ג. מדוע אמר לשון יחיד, ראה, כיון שכל הפרשה נאמרה בלשון רבים. והסביר האור החיים: משה רבינו רוצה לשכנע את עם ישראל לבחור בעולם הבא ולא לבחור בעולם הזה, וכדי שהם יאמינו ויסכימו לבחור בעולם העליון, צריך שיכיר הכרה חושית בטוב העולם הזה. שהרי אם לא יכיר טובת העולם הזה, לא יסכימו איתו מי שיש להם טובת העולם הזה, שיאמרו הוא לא יודע את טעמי הנאות גדולת העולם הזה ותענוגיו, כי אם היה יודע היה בוחר בהם. לכן אמר משה 'ראה אנכי' ראו אותי כי אני השגתי עולם הזה. כי היה משה גדול מאד וגיבור ומלך ועשיר כפי שאמרו (שבת צ"ב). וגם הכיר היטב את העולם הבא כי עלה לשמים, וכיון שיש לו את שני הדברים לכן אמר ראה לשון יחיד, כי כולו היו שווים בראיה זאת כאיש אחד, שגלוי לכל השגת משה בעולם הזה ובעולם הבא. לפי זה, רק משה רבינו יכול להוכיח, כי רק הוא הכיר הכרה חושית את העולם הבא, ומי יכול להעיד על העולם הבא מלבד משה רבינו.

דבר תורה לסעודה ראשונה

"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה"

על לשון הפתיחה בפרשה זו שואלים חכמי ישראל: מדוע פונה כאן משה לבני עמו בלשון יחיד: 'ראה!' הרי קריאה זו נעשית לכל עם ישראל, כמובא בהמשך הכתוב "אנוכי נתן לפניכם... את הברכה אשר תשמעו" (י"א, כ"ו - כ"ח)!

משיב על כך הגאון רבי אליהו מוילנא: משה רבנו בא ללמד כל אדם מישראל מוסר השכל חשוב בחיים: שלא יאמר היחיד, הואיל ורבים הם ההולכים בדרך מסוימת, אצטרף גם אני אליהם בעיניים עצומות, ואיני צריך לבדוק טיבה ומהותה של דרך זו. לכן קוראת התורה אל כל יחיד: 'ראה!' - עליך אישית מוטלת החובה לבדוק ולבחון אם טובה הדרך, שבה הולכים הרבים, אם לאו, ולפי תוצאת הבדיקה תברר לך את הדרך שתלך בה בחיים.

דבר תורה לסעודה רביעית

תפילה באוטובוס או ברכבת

הנוסע באוטובוס או ברכבת, והגיע זמן מנחה, ואי אפשר לו להתפלל בכוונה לכל הפחות באבות, לרגל טיירתו בנסיעתו, ואין דעתו צלולה לכיון שם, ואם ימתין מלהתפלל עד שיגיע למחוז חפצו, יעבור זמן מנחה, אם הוא רגיל לכיוון בתפלתו לכל הפחות בברכת אבות, רשאי למנוע עצמו מלהתפלל מנחה, ובבואו לביתו יתפלל ערבית שתיים. שהרי יודע בעצמו שבתפלה הסמוכה יגיע למחוז חפצו ותסור טיירתו מעליו ויוכל לכיון כראוי.

אבל אם אינו רגיל לכיון כל כך בברכת אבות, יתפלל באוטובוס או ברכבת. ולא מיבעיא היכא שהתחיל לנסוע קודם זמן תפלה, שאז רשאי להתפלל תשלומין, משום דהוה ליה אונס גמור, אלא גם אם נסע לאחר שהגיע זמן מנחה, כל שהיה סבור שיוכל להגיע למחוז חפצו קודם שיעבור זמן תפלה, או שחשב שיוכל להתפלל תוך כדי הנסיעה, ואחר כך נתברר לו שאינו כן, לא חשיב מזיד, ויש לו תשלומין.

ועל הצד היותר טוב, נכון להתנות - באופן שהתחיל בנסיעתו אחר שהגיע זמן מנחה - שאם אינו חייב בתשלומין תהיה תפלתו לנדבה. וכל זה כשאנו יכול לכיון באוטובוס גם אם יתפלל בישיבה, אבל **אם יכול לכיון בישיבה, עדיף להתפלל מיושב בכוונה מאשר להתפלל בעומד בלי כוונה.** אבל לדחות תפלתו בכדי להתפלל מעומד אינו רשאי, שהעמידה אינה מעכבת כל כך. (ילקוט יוסף)

דבר תורה לסעודה שלישית

פניני הבן איש חי

"כי פתוח תפתח את ירך והעבט תעביטנו די מחסורו אשר יחסר לו"

אמרו חכמינו ז"ל "שקולה צדקה כנגד כל המצוות". ניתן לבאר את המאמר לפי פשוטו: לא פעם ישנה הזדמנות להציל עני רעב הנוטה למות, ועל ידי הצדקה שנותן לו, מחיה את נפשו, פשוטו כמשמעו, הדוגמא השכיחה יותר בזמננו, חולה השוכב על ערש דווי אשר אפשר להציל את חייו על קניית תרופות יקרות ועוד, והלה יינצל ממיתה לחיים על ידי הצדקה שאנו נותנים לו. במקרים אלו נותן הצדקה הציל את האדם ממוות והצדקה שלו העניקה לעני כמה שנים טובות של חיים, בהם יזכה לקיים עוד ועוד מצוות אשר כולן נזקפות בוודאי לזכותו של נותן הצדקה שהציל מרדת שחת. כעת נבין, שאכן שקולה מצות הצדקה כנגד כל המצוות - כל עסק התורה והמצוות שעשה מרגע זה שהציל אותו ונכללות במצוות הצדקה. אם נחשב את הגימטריא של מילוי האותיות "צדקה" = (צ) ד', (ד) לת, (ק) וף, (ה) ה. עם הכולל, נמצא כמניין: מצות (536) כלומר: מצות הצדקה כוללת בתוכה את כל מצוות התורה.

לברכה והצלחה

שיר בת אושרת
בן ציון בן מירב

לדפאה שלומה

רעות עזיזה
בת רותי
ענת איילה
בת מרים

למנחם עולם ברחמי רח

שידון נועה
בת אסתר
יעל ז"ל
בת אורנה תחי'
ת.נ.צ.ב.ה

למנחם עולם ברחמי רח

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (הי"ד)
ת.נ.צ.ב.ה

למנחם עולם ברחמי רח

חנה בת חפסה
ימנה בת חנה
ינית בת רחל
ת.נ.צ.ב.ה

דיון משפחתי עם הרב יצחק זילברשטין

שו"ת עם הרה"ג הרב אורן נזרית

שו"ת עם הרה"ג הרב בנימין חותה

ענייני ברית מילה

שאלה: האם ראוי לקרוא לבנו שנולד בשעה טובה ומוצלחת בשני שמות, או בשם אחד.

תשובה: יש שהקפידו לקרוא שם הילד הנולד רק בשם אחד, ומנהג רוב העולם שלא להקפיד לקרא לילד שני שמות כשיודע שישתמשו בשני השמות, וכן נהגו לקרא שם אחד על שם צדיק אחד ובשם השני על צדיק אחר, ויכול לכוין להזכיר בזה גם את קרוביו שנקראו בשם זה, ויש שנהגו שלא לקרא בשני שמות של צדיקים שונים שנחשב כשם חדש, ובפרט אם ידוע שלא היו בשלום בעוה"ז, ונהרא נהרא ופשטיה.

שאלה: אדם שחזר בתשובה, ונולד לו בן ואביו אינו שומר תורה ומצוות עדיין, האם מותר לכבד את אביו בסנדקאות.

תשובה: טוב להסביר לסב התינוק שאינו שומר תורה ומצוות במעלת סנדק שהוא צדיק והוא לטובת התינוק, ויעשה זאת בחכמה בלי לפגוע בו, ואם רואה אבי הבן שאביו אינו משתכנע, צריך לכבדו בסנדקאות אף שאינו שומר תורה ומצוות מדין כבוד אב, ויש בזה גם מדין הכרת הטוב, וטוב שיקבל עליו לשמור לפחות שבת אחת - ובמקרה זה טוב שיסייע תלמיד חכם בשעת המילה לאחוזו ברגלי התינוק.

אבל אין ליתן לשאר קרובים או מכובדים שאינם שומרי תורה ומצוות חוץ מההורים לשמש כסנדק, מפני שטובת הילד בסנדק צדיק - קודמת.

דיני ברכות והשכבות ועליות לתורה

שאלה: האם מותר לעשות השכבה לאדם ספק גוי שמת. וכן אם מותר לעשות לו מי שבירך.

תשובה: אם היה אדם טוב ליהודים מותר וראוי לעשות לו השכבה וכן מי שבירך אבל אם היה חי עם יהודיה אסור לעשות לו השכבה ולא לברכו.

שאלה: בברכה או בהשכבה לאדם האם להזכיר את שם אביו או את שם אמו.

תשובה: לספרדים בין בברכה ובין בהשכבה לנפטר יש להזכיר את שם האבא. ומנהג האשכנזים שבברכה מזכירים את שם האב ואילו בהשכבה מזכירים את שם האב. ומי שנהג אחרת ימשיך במנהגו שאין הדברים מעכבים.

דין קטן בעליה לתורה

שאלה: האם מותר לקטן לקרא בתורה כשאין בעל קורא אחר.

תשובה: לכתחילה אין ליתן קטן לקרא בתורה אלא רק בשעת הדחק כגון שאין בעל קורא גדול אחר שאז מותר ליתן לו לקרא לצורך הציבור.

שאלה: חתן שנכנס להיות בר מצוה בשבת האם מותר לעלות לתורה ביום חמישי.

תשובה: במקום צורך יש להקל להעלותו למנין שלשה עולים ביום ב' וה' כשזה כמה ימים לפני שנכנס לגיל המצוות.

"נתנו תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו" (דברים ט"ו, י')

מעשה מאת ארבע בראש ישיבה מסקנת, שישיבתו נקלעה לקשיים כספיים, עד שבשלב מסוים החליט לנדה לאנגליה, כדי לגייס כספים לקפת הישיבה. הוא הגיע למעונו של גביר נכבד, הציג את עצמו וספר אודות הישיבה, ואף הציג בפני הגביר אלבום מחיי הישיבה ותלמידיה השקדנים.

הגביר התפעל מאד מהדברים שהשמעו באזניו ומהתמונות שהציגו בפניו. ימתין כבודו כמה רגעים עד שאלף להביא את פנקס הצ'קים שלי, אמר. בטרם יצא מהחדר, בקש ראש הישיבה רשות לעין בכרף הגמרא שהיה מנח על השלחן, והגביר השיב: 'לענג וכבוד יהיה לי שכתוב הרב יען בגמרא שלי'. הגביר שב, כשבידו האחת פנקס הצ'קים, ובשניה עט. כשנפל מבטו על הרב, שראה כמעט פסגת הגמרא, לפתע אמר הגביר בנימה מתנפלת: 'סלח לי כבודו, אבל הנני חוזר בי. החלטתי שאני תורם לך מאומה'. ראש הישיבה התפלא, 'מדוע? איזה פגם מצאת אצלנו?'. 'איני יכול לפרט', השיב. כשבקש ראש הישיבה שכתוב זאת יספר לו מה ארע פתאם, המשיך בסרובו ונמק: 'איני רוצה לפגוע בכם'.

הרב התקדם לעבר הדלת, ולפני שנפרד פנה אל הגביר: 'תראה, אני דורש ממך מאומה, אינך חייב לי כלום. אבל הואיל בטובך לספר לי מה עומד מאחורי סרובך החד-משמעי לתרם, אני חש שקריתך כאן טעות'. הגביר נענה לבקשה ואמר: 'אני מצטער מאד, אך איני מוכן לתתם לאחד שמציג עצמו כראש ישיבה, ואפילו לקרא אינו יודע'...

'מדוע תאמר כן?!' - השתומם הרב - 'מי ספר לך שאיני יודע לקרא?!'...

'כששכתי לחדר, הסביר הגביר, ראיתי אותך מתבונן בגמרא שעל השלחן, אך הגמרא הייתה - - - הפוכה, ראשה היה כלפיך, והבנתי שאפילו את צורת האותיות אינך מכיר...' (הגביר חשב בלבו, שפנדאי האיש שלפניו אינו ראש ישיבה, אלא נוכח שמבקש להוציא ממנו צדקה במרמה). ראש הישיבה בקש רשות לומר משפט אחד לפני שיעזוב, והרשות נתנה. 'ראה נא, אני ליד צנעא שבת ימיו. בכל משך ילדותי, למדנו לפני ה'מארי', כל התלמידים סביב ספר אחד בלבד. מקומי היה תמיד מול ה'מארי', בצד ראשו של הספר, כך שהרגלתי לקרא בצורה הפוכה... אמנם כיום כמובן שאני קורא גם באופן רגיל, אך כשמזדמן לי ספר הפוך, כפי שארע זה עתה, אני פותח אותו מיד וקורא בו באופן רהוט; תביא נא שני ספרים זהים, באחד תקרא אתה, ובשני אני אקרא הפוך, ותוכח היאף אני קורא הפוך'...

בעל הבית מהר לעשות כדבריו, ואכן הרב החל לקרא במהירות ובאופן ברור. דק של דמעות הצעיף את עיני הגביר. בקול נרגש פנה לראש הישיבה: 'אני מתנצל ומבקש את סליחתך על שלא דנתי אותך לכך זכות. תפגש נא בחזרה, וקעת ארשם עבירכם צ'ק מכבד מאד'...

מספור זה אפשר ללמד את החובה הגדולה המוטלת עלינו לדון לכף זכות. גם במקרה שבו אנחנו בטוחים, לכאורה, שפלוני לא נהג כשורה, לא כדאי לקבל החלטות פזיזות, אלא יש לנסות לדבר עמו, ללבו את הענין ולגלות מה עומד מאחורי מעשיו.

לדפואה שלומה

לברכה והצלחה

לדפואה שלומה

לדפואה שלומה

לזיווג הגון

סולטנה
בת פרחא
שמעון יעקב
בן סולטנה

חיים לוי וב"ב
דון דבקה
הודיה לוי
אלמוז לוי
בן שולמית

יוסף לוי
בן ויקטוריה
נועה בת יפה
דוד בן טטאניה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מירה מרים
בת רחל

שירה
בת ציפורה
חיים בן זיוה

הלכות יציאה לטיול

הנוסח: "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם שעשה את הים הגדול עושה מעשה בראשית".

בירך על הים התיכון האם ישוב לברך על הכינרת?
הרואה את ים התיכון ובירך שעשה את הים הגדול, ולאחר מכן ראה את הכינרת מברך עושה מעשה בראשית, אפילו שבירך כבר על הים התיכון.

הבהרה חשובה

כל הברכות הללו דווקא אם רואה את הים לאחר שלא ראה אותו שלושים יום, אומנם אם ראה את הים לפני פחות משלושים יום אינו צריך לברך.

גרים בסמוך לים

הגרים סמוך ונראה לימים אלו כגון מי שדר באשקלון או באשדוד מול הים. או מי שדר באילת מול ים סוף, או מי שגר בטבריה או במגדל - מול הכינרת. אינן מברכים ברכות אלו אף אם עברו שלושים יום מראיתם האחרונה, אלא אם כן יצאו מביתם למשך יותר משלושים יום ואז יברכו בראיתם בחזרתם. (ילקוט"י ברכות כרך ג' עמ' תשמ"ב)

אדם שנמצא בים או בבריכה ואין לו כיפה בראש האם מותר לברך?

אדם שאין לו כיפה בראש, ורוצה לברך על איזה אוכל ושתיה, מכיוון שהוא מזכיר הזכרת ה' הוא חייב להניח כיפה על הראש.

לכן, לכתחילה אם יכול להשיג בנקל כיפה, עדיף. ואם אינו יכול, יבקש מחבירו שיניח את ידו על הראש שלו ויברך, ואין מועיל שהוא עצמו יניח את היד על הראש של עצמו.

ובשעת הדחק כתב הרה"ג יצחק יוסף שליט"א דאם מניח קצת מהשרוויל של הבגד שלו על הראש יכול לברך.

אדם שנמצא בים ואין לו נטלה ליטול ידיים מה יעשה?

אדם שנמצא בים ואין לו כלי ליטול ידיים, כתב מרן השולחן ערוך (סימן קנ"ח) שיטבול ידיו במים ויברך על נטילת ידיים, ואם בירך על טבילת ידיים יצא ידי חובה. [אומנם אדם שיצא מהים נחלקו הפוסקים האם צריך ליטול ידיו במים ולברך, מכיוון שכבר ידיו נקיות אומנם אם הסיח ידיו מאז שיצא מהים כתב הרב יצחק יוסף שליט"א בכת"י שצריך ליטול ידיים ולברך].

ברכת ימים ונהרות

שאלה: אדם שמגיע לים, איזה ברכה מברך ?

תשובה: המשנה במסכת ברכות פרק הרואה אומרת על הימים ועל הנהרות אומר: "ברוך... עושה מעשה בראשית". ר' יהודה אומר הרואה את הים הגדול מברך "ברוך... שעשה את הים הגדול".

וכן פסק השולחן ערוך (סימן רכ"ח סעיף א'): על ימים ונהרות מברך "עושה מעשה בראשית".

פירוש הברכה: שאנו מתפעלים לראות דבר שברא הקב"ה בששת ימי בראשית וקיים עד עכשיו, לאחר כמעט כששת אלפים שנה.

בס"ד נבאר כל ים מהי ברכתו:

כינרת

אדם שרואה את הכינרת מברך בשם ומלכות: "עושה מעשה בראשית".

ים סוף

אדם שרואה את ים סוף מברך "עושה מעשה בראשית".

ים המלח

בים המלח דעת רוב הפוסקים שלא יברך מכיוון שים המלח לא נברא בששת ימי בראשית, אלא לאחר הפיכת סדום. וכתב מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, בחזון עובדיה ברכות עמ' תע', מכיוון שיש את דעת היעב"ץ בספרו מור וקציעה וכן את דעת התפארת ישראל שסוברים שצריך לברך על הים המלח עושה מעשה בראשית, לכן כשרואה את ים המלח טוב שיהרהר את הברכה בליבו.

ים התיכון

בים התיכון נחלקו הפוסקים מהי ברכתו לדעת השולחן ערוך (רכ"ח סעיף א') מברכים עליו "שעשה את הים הגדול", וכן פסק מרן הרב עובדיה (ט"ו בשבט ברכות עמוד תסז).

אומנם יש הרבה פוסקים שסוברים שרק על האוקיינוס מברכים "שעשה את הים הגדול", ואילו על הים התיכון מברכים "עושה מעשה בראשית" (משנ"ב סימן רכ"ח סק"ב).

הראשון לציון הרב דוד יוסף שליט"א בהלכה ברורה (חלק י"א סימן רכ"ה) כתב לעשות פשרה בין הדעות, ויצא ידי חובה לדעת כולם: שלכתחילה יברך "שעשה את הים הגדול" ויוסיף מיד "עושה מעשה בראשית", וכך

סדקו את הברקוד המצורף

והצטרפו אלינו לאתר "אוד הנד",

באתר זה תוכלו לקבל את העלונים מכל השנים סרטונים ושיעורים בהלכה ובאגדה

באהבה רבה

לרפואה שלומה

דודית

בת עמליה

יצחק בן חנה

ענת איילה

בת מרים

לברכה והצלחה

מרדכי ויפה

מזרנו וב"ב

ליאור ושיר

מזרנו

לברכה והצלחה

אלג'דיה

בת מרים

מרים (מידי)

בת רות